

The Chasidic Perspective

Outreach

Likutei Sichos volume 1 page 260

A Jew must do everything in his power to help another Jew spiritually. A Jew should work on helping another Jew as if it is his business. When we help someone else, we gain just as much.

י"ד. כ"ק מו"ח אדמו"ר ספר אודות שלש תורות ששמע הרב הצדיק מברדיטשוב מהבעל שם טוב. אחת התורות היא:

"כל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה". "מלאכה" פרושה התעסקות באהבת ישראל. כדי שיהיה לתורה קיום, בהכרח שיהיה עמה התעסקות באהבת ישראל.

ותורה זו פעלה על הרב הצדיק מברדיטשוב, שהנהגתו כל ימיו תהיה התעסקות באהבת ישראל.

ט"ו. כיון שספור זה הגיע אלינו, הרי זה ראיה שהוא נוגע לנו, שהרי הכל הוא בהשגחה פרטית, בשביל הוראה בעבודה. כשם שבנוגע לכללות ענין החסידות אמר רבנו הזקן שאינה בשביל כחה או מפלגה אלא עבור כל ישראל,

- שהרי חסידות היא הכנה לגאולה העתידה, שתהיה בשביל כל ישראל; במילא גם ההכנה להגאולה העתידה, חסידות, היא בשביל כל ישראל -

כך גם אהבת ישראל, כללות כל התורה - והבעל שם טוב קבעה בתור יסוד בחסידות - נוגעת לכל ישראל.

ט"ז. כל יהודי צריך לפעל באהבת ישראל, להשפיע על יהודי אחר. וזוהי תועלת גם עבור עצמו, כמאמר רז"ל על פסוק "רש ואיש תככים נפגשו מאיר עיני שניהם ה' כו' עשיר ורש נפגשו עשה כלם ה'", וכמו ברש ועשיר בגשמיות, כך ברש ועשיר ברוחניות, שעי" השפעת העשיר לרש נותן הקדוש ברוך הוא גם להעשיר.

איתא במשנה: "איזהו חכם הלומד מכל אדם", כלומר שכל אדם יש לו ענין שאפשר ללמד ממנו, וממילא הרי כל אדם הוא עשיר בהענין שלו. ולכן תובעים ממנו שיתן ענין זה לזולתו, שאצלו חסר ענין זה, ועל ידי זה יקבל גם הוא מלמעלה את החסר לו.

י"ז. ענין זה - נאמר בפרוש בגמרא, שכאשר חסרה ההשפעה על הזולת, אזי חסר הענין ד"מאיר עיני שניהם הוי", העזר שמלמעלה, ויתרה מזו - כפי שמסים שם - שמהעשיר נעשה עני. ואם כן מובן, שתורה ללא אהבת ישראל "סופה בטלה".

והבעל שם טוב הוסיף ובאר, שבכדי שיהיה לתורה קיום - לא די באהבת ישראל סתם, אלא צריכה להיות בזה מלאכה, וכלשון הבעל שם טוב: התעסקות באהבת ישראל. הפרוש ד"התעסקות" - מבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר שהוא בדגמת עסק: בעל עסק אינו מי שיושב בביתו עם הסחורה, וממתין עד שיזדע למישהו שיש אצלו סחורה, ידע את מעלתה, ויבוא אליו לקנות - לא זהו הסדר של סוחר. סוחר פותח חנות במקום שעוברים אנשים רבים, ותולה שלט, כדי שכל העוברים ידעו שיש אצלו סחורה. ועדין אינו מסתפק בכך: הוא מתהלך ומפרסם ומספר מעלת סחורתו, ומשכנע בני-אדם לקנות אצלו; הוא עושה כל מיני השתדלות כדי שיקנו את סחורתו.

הרבי דבר אז בענין עסק התורה והמצוות. וכן הוא בהנוגע להתעסקות באהבת ישראל: יש להשתדל בכל מיני השתדלות לעשות ליהודי טובה, להשפיע לו מה שיש בידו, להסביר לו את יקר התורה והמצוות - כמובן, כולל תורת החסידות - ולעשות כל מיני השתדלות שיהודי ישמע דבר חסידות. ולא להסתפק בכך, אלא צריך גם לעשות את הזולת ל"טופח על מנת להטפית", כי רק אז, כאשר המקבלים שלו יהיו גם הם משפיעים, ידע שהשפעתו נקלטה בהם.

וכדיק הלשון "יצאו מעינתיה חוצה": מעין נמשך גם מחוץ למקומו. וכמו שכתב הרמב"ם שברכה אין לה דין מעין, אם היא נעצרת ואינה נמשכת הלאה.

י"ח. אחד מעניני ההשתדלות לקרב יהודי הוא - לעשות לו טובה גם בגשמיות.

נוסף על כך שענין זה גופא נכלל באהבת ישראל, הרי זה מועיל גם לקרב את הזולת לרוחניות.

אין להמתין ולתלות גשמיות ברוחניות דוקא, בתנאי כו', אלא יש לפעל גם בגשמיות, ללא תנאים כלל.

והרי זה היה החדוש שנתחדש על ידי הבעל שם טוב בדרך העבודה של הצדיקים הנסתרים בשנת תבוא עליו ברכה.

י"ט. אם מכלם תובעים התעסקות באהבת ישראל - הרי מכל-שכן באלו שההשגחה העליונה הביאה אותם למקום שהתורה ומצוות הם במעוט. "במקום שאין אנשים" - מטל עליהם החוב (והזכות) להשתדל להיות איש.

ומה שטוען שידאג לעצמו, הוא ימלט משם, "ואני את נפשי הצלתי" - עליו לדעת שזהו ענין של פקוח נפשות, וכשמדבר אודות פקוח נפשות, אסור לעשות חשבונות כאלו. כיון שההשגחה העליונה הביאה אותו לשם - הרי היא הטילה עליו שליחות, ונתנה לו כוחות, לעשות מקום זה למקום תורה ומצוות.

מספר בגמרא שרבו ורב כהנא וכו' באו לבבל, היינו, שהקדוש ברוך הוא הזמין סבות שיכרחו לבוא לשם. בבבל היו אז כמה מקומות שהיתה חסרה בהם זהירות בענינים שונים - שבת, בשר בחלב וכו', וכפי שמקום שכזה מכנה בלשון רז"ל בשם "בקעה", מקום פרוץ, מקום שהוא למטה משטח המישור. ובבואו לשם - "גדר שם גדר".

כמו כל ספרי רז"ל, גם ספור זה אינו ענין של דברי הימים ("היסטוריה") והדומה, אלא הוראה בחיים: יהודי צריך לדעת, שכאשר הוא בא למקום מסוים - הרי זה בהשגחה פרטית, כדי שיעשה מקום זה למקום תורה ומצוה, ועליו לדעת שזוהי פונת שליחותו.

ועל ידי מעשה הצדקה בגשמיית או ברוחניות - הנה "צדקה תרומם גוי", שנעשים מוחו ולבו זכים אלקי פעמים ככה, כמאמר רז"ל: "נפשו של עני כו' והחיות אותו כו' למחר בנה או בתר כו' ומציל אני אותם".

זוהי טובה ותועלת פרטית שתהיה לו מכף. ונוסף לזה, יסיע הדבר להביא את הגאולה הכללית, וכהבטחה שעל ידי הפצת המעינות חוצה - "קא אתי מר", בעגלא דיין בקרוב ממש. אמן.